

УДК 78.071.2(73=161.2)

DOI:

Юлія Осмачко, студентка магістратури, Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІАНІСТКИ ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США

У статті висвітлюється мистецька діяльність учениці Василя Барвінського – Дарії Гординської-Каранович – української піаністки, педагога, довголітнього президента Українського музичного інституту Америки. Зроблено спробу розкрити палітру концертного життя піаністки та особливості її виконавських рис.

Виконавський стиль піаністки особливий глибокою звуковою палітрою, віртуозною технікою, внутрішньою зібраністю, відчуттям ритму, фрази і динаміки. Усі ці якості дозволяли їй виконувати твори будь-якої складності, проте вона завжди віддавала перевагу композиціям з можливістю інтерпретації, прагнути якнайглибше розкрити образ музичного твору.

Ключові слова: Дарія Гординська-Каранович; Василь Барвінський; фортепіанне виконавство; концерти; репертуар; засоби музичної виразності.

Лит. 15.

Yuliya Osmachko, Master Student, Institute of Musical Arts
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE CONCERT ACTIVITY OF THE PIANIST DARIYA HORDYNSKA-KARANOVYCH IN THE CONTEXT OF DEVELOPMENT OF MUSICAL ART OF UKRAINIAN DIASPORA IN THE USA

The article covers the artistic activity of Dariya Hordynska-Karanovych – the Ukrainian pianist, teacher, long-time president of the Ukrainian Music Institute of America and student of Vasyl Barvynskiy. In addition, it reveals the palette of the concert life of the pianist, some particular features and individual characteristics of her performance.

Dariya Hordynska-Karanovych was a prominent person, admired by the whole world. The composer Vasyl Barvynskiy, was the one, who became for the pianist a model of true teacher. He formed the aesthetic tastes and ideological beliefs, developed her performance technique and taught her to understand music deeply.

The unique performing style of the pianist is distinguished by broad sound palette, virtuoso piano technique, an internal assemblage, sense of rhythm, phrases and dynamics. Although these skills allowed her to perform the works of any level of complexity, she always preferred the compositions, which she could interpret and tried to reveal the image of musical work as deep as possible.

The concert programs performed by Dariya Hordynska-Karanovych had always attracted public attention by their exceptional expressiveness and openness, perfection and artistry. Her solo piano performances took place in prestigious concert halls of Austria, Germany, the USA, Canada, and others. The repertoire included the works of composers of different eras, genres and styles, but the most important place was always dedicated to the works of Ukrainian composers: V. Barvynskiy, L. Revutskiy, S. Lyudkevych, V. Kosenko, T. Mykysha, N. Nizhankivskiy, M. Fomenko, I. Sonevitskiy, V. Hrudyn, M. Kolessa, A. Rudnytskiy. Dariya Hordynska-Karanovych managed to make Ukrainian music as qualitative as the world-class by her talent, great work on herself and bright solo career.

Keywords: Dariya Hordynska-Karanovych; Vasyl Barvynskiy; piano performance; concerts; repertoire; means of music expressing.

Постановка проблеми. Виконавська майстерність загалом, і піаністична зокрема, як доволі складний творчий процес передбачає активізацію зусиль виконавця, застосування його музично-теоретичних знань, практичних навиків та володіння виконавською сценічною практикою і витримкою.

До грона українських піаністів світової слави, які, живучи в умовах еміграції інтерпретували твори українських композиторів, безперечно, належать Роман Савицький, Володимир Грудин,

Любка Колесса, Таїса Богданська, Галина Клим, Микола Полевський і Дарія Гординська-Каранович, яка увійшла до плеяди славетних виконавців завдяки великому талантові й титанічній праці над собою.

Аналіз основних досліджень та публікацій: Дослідженню творчого шляху піаністки Дарії Гординської-Каранович та аналізу її індивідуально-виконавського стилю присвячували свої праці В. Грудин, Р. Савицький-мол., Н. Кашкадамова, О. Луцька. Концертна палітра, репертуарний

КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІАНІСТКИ ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США

перелік і внесок мисткині у розвиток української музичної культури ХХ ст. висвітлюються фрагментарно і потребують детального висвітлення та аналізу.

Мета дослідження полягає у висвітленні діяльності представниці українських мистецьких кіл у США – піаністки Дарії Гординської-Каранович, у розкритті географії її концертів, особливостей репертуару та виконавських рис.

Виклад основного матеріалу. До когорти видатних українських виконавців належить Дарія Гординська-Каранович – піаністка, педагог та довголітній президент Українського музичного інституту Америки, який був створений видатним львівським піаністом і педагогом Романом Савицьким 1952 року в США.

Народилася мисткиня у Коломиї на Прикарпатті 8 жовтня 1909 року у національно-свідомій родині, славній своїми мистецькими традиціями й талантами. Батько піаністки – історик літератури, дійсний член Наукового Товариства імені Шевченка Ярослав Гординський був професором Коломийської гімназії; мати – видатна українська громадянка Олена Гординська (з дому Бирчак), повністю віддавала себе сім'ї, але завжди знаходила час і для активної громадської праці, дбаючи про сиріт, інвалідів війни та військовополонених. Дарія була не єдиною дитиною в сім'ї, у неї було ще троє братів: Богдан – лікар, Володимир – біохімік та Святослав – відомий художник і поет, учасник та організатор українських виставок у Львові й за кордоном [7, 24].

У сім'ї Гординських завжди плекали дух самовідданого служіння своєму народові, патріотизм та любов до мистецтва. Саме тому, вже в ранньому дитинстві, Дарія проявляла неабияке зацікавлення музикою, яка згодом стала сенсом її життя. Коли родина переїхала до Львова, музична освіта Дарії здійснювалася у Вищому музичному інституті ім. М. Лисенка “під пильним керівництвом відомого піаніста-віртуоза Василя Барвінського” [12, 21], композитора, педагога, музично-громадського діяча 130-річний ювілей від дня народження якого виповнюється 2018 року. Саме Василь Барвінський став для піаністки взірцем справжнього педагога, сформував у неї естетичні смаки та ідейні переконання, розвинув виконавську техніку своєї учениці та навчив глибоко розуміти музику. Коли юна Дарія виконувала його твори, вона, за словами самого Барвінського, постійно відкривала в них щось нове, не звичне, досі не відоме самому автору [7, 24]. Під час навчання у Львові, Дарія Гординська почала концертувати та займатися активною громадською діяльністю, була активісткою

молодіжного українського національно-визвольного руху.

Одним із перших концертів піаністки був її виступ на публічному концерті-“пописі” у Львові, який, зі слів самої Дарії, назавжди залишився в її пам'яті: “Була зима. Мороз, холодно. Я дуже хвилювалася і від хвилювання забула одягнути рукавиці, ще й проїхала трамваем на одну зупинку далі, ніж треба. Руки були холодні, як лід, а на плечах – відчуття неймовірного тягаря, “тяжке желізо”. Як і що вона грала – не пам'ятає. Але назавжди в її пам'яті залишився захоплений погляд її вчителя та його фраза: “Хто би сподівався, що та Дарка так добре грає!” [8, 166–167]. Ці слова стали справжньою винагородою для юної піаністки та впродовж всього життя надихали її.

Згодом, у 1928 році, удвох зі своєю однокурсницею Дарією Герасимович піаністка підготувала вечір чеської музики, в якому вперше у Львові прозвучали твори Й. Сука, дві частини з поеми “Пан” В. Новака (Д. Герасимович) і Соната-Егоїста В. Новака (Д. Гординська) [7, 24].

Після закінчення Музичного інституту у 1929 році, В. Барвінський скерував свою ученицю до Відня, для вдосконалення виконавської майстерності, надавши їй поради до кого з професіоналів звернутися у Відні. У Віденській музичній академії Дарія Гординська брала уроки, консультивалася у Емілія Зауера – найшанованішого у той час представника віденської фортепіанної школи та один рік займалася у відомого піаніста і педагога Едварда Штоермана, а згодом стала однією з улюблених учениць професора Пауля Вайнгартена, який особливо шанував її розуміння слов'янської музики. Протягом всього періоду навчання у Відні, Дарія зберегла тверде переконання, що Василь Барвінський був найбільш мистецьким з її викладачів, тому і хотіла всіляко віддячити йому за здобуті знання та техніку [8, 167].

У 30-х роках талановита піаністка відстояла на конкурсі-огляді у Варшаві для Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка право “прилюдності”, оскільки в той час офіційно визнавався диплом виключно консерваторії Польського музичного товариства. Проте, саме в Австрії, у 30-х та 40-х роках піаністка вела надзвичайно активну концертну діяльність. “Мій найбільш рухливий період у Відні були роки 1930 – 1945”, згадувала Д. Каранович – “Можна сказати, що весь час була зайнята музичними справами. Здається, не було міста і містечка в Австрії, де я не грала б. У мої програми класичної, романтичної й імпресіоністичної музики я завжди

КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІАНІСТКИ ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США

старалася вкласти твори наших композиторів. Отак австрійські любителі музики і широкі народні кола мали змогу не раз і не два почути твори В. Барвінського, Л. Ревуцького, Н. Нижанківського, В. Косенка, Б. Лятошинського й інших...” [8, 169–170].

Завдяки своїй добрій вдачі, таланту, широті та відкритому і привітному характеру, піаністка майже одразу стала незамінним учасником ансамблів з австрійськими та українськими інструменталістами та співаками. У Відні 1933 року на Другому міжнародному конкурсі піаністів-виконавців Віденської музичної академії змагалася з п'ятьмастами суперниками і стала дипломантом цього конкурсу, а серед лауреатів були Діну Ліпатті, Моніка де ла Брюшольтрі, Болеслав Кон, Яків Флієр та Еміль Гілеєльс.

Саме під час перебування у Відні піаністка зустріла свого майбутнього життєвого друга Богдана Карановича, доктора хімії, з яким у 1930 році одружилася. У 1930-1945 рр. піаністка активно концертувала в Австрії, Канаді, Німеччині, Чехословаччині, Польщі, США, виступала в радіопередачах.

Виступаючи у престижних концертних залах Європи, Дарія Гординська-Каранович не забувала і про рідне місто. У 1938 році піаністка привезла до Львова досить велику концертну програму, яка стала підсумком її багаторічної та систематичної праці. У її виконанні публіка мала можливість почути кращі зразки української фортепіанної музики: Чотири Прелюди Л. Ревуцького; Українську сюїту В. Барвінського; Поему № 1, ор. 5 В. Косенка; Варіації на тему чумацької пісні Т. Микиші; Малу сюїту Н. Нижанківського; Картинки з Гуцульщини М. Колесси; Пісню про схід сонця С. Людкевича. 1941 року у Відні відбувся ще один концерт піаністки, про що свідчать збережені програмки. Ось одна з них: Бах-Ліст – Органна фантазія і fuga g-moll; Л. Бетговен – Соната ор. 28 (Пасторальна); Р. Шуман – Крейслеріана, ор. 16; Ф. Шопен – Балада g-moll, ор. 23 [7, 25].

У 1952 році Дарія Гординська-Каранович з родиною переселилася до США. Під час досить тривалого переїзду на кораблі “Квін Мері” піаністку запрошують виступити в якості “гостя-соліста” з кількома фортепіанними творами. Серед слухачів концерту були Вінстон Черчіль та державний секретар США Дін Ачесон. Виступ виявився дуже вдалим, тим самим принісши піаністці перший успіх серед американських слухачів [8, 170]. Там, в Америці, Дарія займалася педагогічною діяльністю, пов’язавши свою долю з Українським музичним інститутом Америки, де

викладала фортепіано, а з часом стала президентом цієї культурної інституції. Проте, разом з тим, не припиняла концертувати, оскільки вважала своєю основною потребою говорити зі слухачами мовою музики, ділитися з людьми своїми почуттями та талантом [8, 170].

Серед перших концертів Д. Гординської-Каранович на американському континенті був виступ у відомому Нью-Йоркському залі “Тавн Гол” 18 травня 1952 року. До програми входили твори класиків та малознані композиції українських, австрійських і чеських авторів. Згодом у залі Інтернаціонального інституту у Баффало в 1954 році відбувся ще один концерт піаністки, основу репертуару якого склали переважно романтичні твори: Ф. Шуберта – Варіації B-dur; Й. Брамса – Рапсодія Es-dur; О. Скрябіна – Етюд dis-moll; А. Рудницького – Соната; Ф. Шопена – два Ноктюрни та два Етюди [7, 25].

1 грудня 1957 року у Філадельфії піаністка виконала програму, до якої ввійшли твори Л. Бетговена, В. А. Моцарта, Ф. Шуберта, Й. Брамса, Ф. Шопена, В. Барвінського, Б. Лятошинського. Рік за роком, перебуваючи у США, піаністка здобувала все більше визнання американської громади, систематично виступаючи у престижних концертних залах Нью-Йорка, Філадельфії та ін. і пропагуючи твори українських композиторів.

8 листопада 1958 року у залі “Тріффіртс-Рісартел-Голл” відбувся речиталь Д. Гординської-Каранович в програму якого піаністка включила твори різноманітних жанрів і музичних форм. Найбільше враження на публіку справило її виконання сонати Л. Бетговена (Пасторальна) у першому відділі концерту. У другому відділі піаністка виконала прелюдії Л. Ревуцького та “Думку” В. Барвінського. Прелюд Л. Ревуцького (опус 11, ч. 5) прозвучав “блискуче і справив надзвичайні враження на всіх присутніх” [3, 3].

2 квітня 1961 року в залі Карнегі Рісайтел Голл у Нью-Йорку відбулася знакова подія: в концерті, присвяченому творам Нестора Нижанківського вперше прозвучало Тріо e-moll композитора. Виконавцями були: Дарія Каранович – фортепіано, Володимир Цісик – скрипка, та Данієл Вандерзал – віолончель [15, 2].

Цього ж року, 11 грудня, завдяки організації Українського Музичного Інституту у Нью-Йорку у залі “Народного Дому” відбулася ще одна визначна подія, яка зайняла вагоме місце у творчості Дарії Гординської-Каранович – її сольний концерт. Програма складалася з творів: Й. С. Баха, В.-А. Моцарта, Л. Бетговена та українських композиторів – М. Фоменка, В. Барвінського

КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІАНІСТКИ ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США

та В. Грудина. Всі твори піаністка виконала з належним настроєм та високою виконавською технікою [4, 3].

Для вшанування пам'яті свого вчителя Василя Барвінського піаністка 1963 року здійснила велике концертне турне, виступивши в Нью-Йорку, Ньюарку, Філадельфії, Клівленді, Детройті, Міннеаполісі, Чикаго і Торонто. Ця знаменна подія привернула увагу багатьох музичних критиків які залишали свої позитивні рецензії та відгуки у місцевій пресі [9, 57].

10-го жовтня 1964 року Літературно-Мистецький Клуб в Нью-Йорку влаштував у своїй домівці вечір вшанування свого засновника й багаторічного керівника, скульптора Сергія Литвиненка. У програмі вечора піаністка Дарія Гординська-Каранович виступила разом із Ганною Ширей, Євгенією Курилович-Чапельською, Марією Цісик, Йосипом Гірянком, Миколою Понеділком, Борисом Ржепецьким, Володимиром Цісиком та Миколою Шлемкевичем.

Поет Євген Маланюк був великим поціновувачем музики, він постійно підкреслював значення музичного мистецтва для ілюстрації поетичних вечорів. Тож 16 лютого 1969 року в концертному залі Етікал Сосаеті у Філадельфії проведенням літературно-музичного вечора громада вшанувала пам'ять найвизначнішого з літературних діячів еміграції, поета Євгена Маланюка, який відбувся в першу річницю його смерті. У програмі цього вечора відома піаністка Дарія Гординська-Каранович виконала Сонату А-дур, ор. 110 Л. Бетговена, Поему № 3, ор. 5 В. Косенка і твір Б. Лятошинського "Клич до волі", ор. 38.

26 листопада 1972 року в Нью-Йорку Український музичний інститут Америки відзначив своє двадцятиліття святковим концертом педагогів та композиторів у шкерт заповненій залі. Концертну програму відкрив композитор Ігор Соневицький, виконавши свої твори "Спокій" та "Каприз". Виконавців Таїсу Богданську (фортепіано), Рафаїла Венке (скрипка), Дарію Гординську-Каранович (фортепіано) слухачі зустріли з надзвичайною теплою. Творчість В. Грудина була представлена твором "Капріччо аля данца" ор. 40 для скрипки у супроводі фортепіано, виконавцями якого були Рафаїл Венке та Дарія Гординська-Каранович. У її сольному виступі, який став окрасою вечора, прозвучали твори В. Барвінського, Н. Нижанківського і Л. Ревуцького [11, 5].

22 липня 1972 року, на союзівці відбувся концерт Марії Лисогір – сопрано. Акомпанувала співачці, відома піаністка, професор Дарія

Гординська-Каранович. А 7 травня 1978 року концертом "Музичний салют Україні" було вшановано пам'ять відомого українського журналіста-редактора Петра Сагайдачного (1898-1975, співредактор видань концерну "Українська преса" у Львові, харківської газети "Нова Україна", видавництва "Нові дні" у Зальцбурзі, журналу "Новий світ" (Нью-Йорк, США). Особливою подією у ході концерту була світова прем'єра "Ліричного концерту для віолончелі і симфонічного оркестру" композитора Василя Барвінського, який був написаний під час його довголітнього ув'язнення у концтаборі. Видатна віолончелістка Брігіта Грюнтер з Вашингтону і українська піаністка Дарія Гординська Каранович поєдналися в історичному дуеті, виконуючи цей концерт. У ході святкового вечора Д. Гординська Каранович виступила і як солістка у творах Н. Нижанківського – "Чотири листи до неї", та В. Грудина – "Осінь", присвячену самій піаністці [13, 6]. Концерт, присвячений творчості і пам'яті видатного українського композитора С. Людкевича за участі Дарії Каранович відбувся 3 травня 1980 року в залі Купер Юніон [10, 3].

Під патронатом Українського Музичного Інституту Америки 13 грудня 1981 року в залі Культурно-Освітнього Центру в Абінгтон Тавн відбувся концерт відомого в Європі бас-баритона Володимира Денисенка, в якому піаністка Дарія Гординська-Каранович виступила як акомпаніатор. У їхньому виконанні прозвучали відомі українські пісні та оперні арії.

Полюбуючи граги в різноманітних ансамблях – зі співаками, інструменталістами, хорами, черговим став виступ піаністки Д. Гординської-Каранович разом з вокалісткою Ією Мацюк-Грицай 16 липня 1983 року у культурному центрі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах [6, 1].

Серію таких концертних програм продовжив вечір класичної музики, влаштований Українською Музичною Фундацією, який відбувся 5 травня 1985 року в залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні, Н. Дж. У програмі цього заходу проф. Д. Гординська-Каранович "по-мистецьки" акомпанувала солістці Олені Геймур. У їхньому виконанні знаменито прозвучали: Арія з опери "Богема" Дж. Пуччіні, "Сонце заходить" М. Гайворонського, "Чого являєшся мені у сні" Ф. Надененка, арія з опери "Запорожець за Дунаєм" "Прилинь козаче мій" С. Гулака-Артемовського і "О, слово рідне" О. Бобикевича [1, 2].

Урочиста подія 1 червня 1985 року під назвою "Весняний концерт" [2, 3] стала незабутньою для

всіх присутніх на Музично-вокальному вечорі Української Музичної Фундації в Ньюарку. У програмі брали участь солісти добірного рівня: Дарія Гординська-Каранович, Ія Мацюк-Грицай та Рафаїл Венке, що подарували слухачам віртуозне виконання творів відомих українських композиторів та світових класиків. Солістка І. Мацюк-Грицай виконала відомі арії з опер Л. ван Бетговена, В.А. Моцарта і ряд творів українських композиторів: К. Стеценка, Н. Нижанківського, Л. Колодуба, П. Майбороди, Я. Барнича, Д. Кауфмана і М. Фоменка під акомпанемент Д. Гординської-Каранович. Також усі присутні мали можливість прослухати М. Лисенка "Пливе човен" та баладу g-moll op. 23 Ф. Шопена у виконанні Д. Гординської-Каранович, техніка виконання якої надзвичайно вразила публіку. "Її пальці ластівками пролітали по клявішах, особливо в баладі Шопена" – писала рецензент І. Дибко у часописі "Свобода" [5, 7]. Усі подальші роки також були позначені бурхливою піаністичною кар'єрою, мисткиня виступала у Нью-Йорку, Ньюарку, Торонто, Філадельфії, Ірвінгтоні, Вашингтоні, Гантері та ін.

У 1990 році, після 50-річної розлуки з Батьківщиною, Д. Гординська-Каранович знову приїхала з творчим візитом до Львова. Під час цих зустрічей піаністка продемонструвала львівським студентам твори свого незабутнього вчителя Василя Барвінського, адже вона залишилася єдиним знавцем авторської традиції їх інтерпретації. Д. Каранович провела відкритий урок, присвячений роботі над Українською сюїтою В. Барвінського. Під час перебування у Львові Д. Гординська-Каранович виконала досить велику програму: Прелюдію і фугу G-dur з II тому "Wohltemperiertes Klawier" Й. С. Баха; Das Butterbrod В. А. Моцарта, Мазурку cis-moll і Етюд As-dur Ф. Шопена; Прелюдію Es-dur Л. Ревуцького; Українську сюїту, Прелюдію Fis-dur та частини з мініатюр В. Барвінського. Цей візит в Україну став підсумком багаторічної і плідної праці піаністки.

Життя Дарії Гординської-Каранович обірвалося 9 грудня 1999 року і похована вона на цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, де покоїться серед багатьох видатних українців [14, 167].

Висновки. Упродовж усього свого творчого шляху, Д. Гординська-Каранович завжди була пропагандистом української музики. Дивовижна енергійність та вражаючий інтерес до життя, невимушеність та простота, за якою ховається сила і мужність – всі ці якості сформували людину, якій через війну і труднощі вдалося пронести свій талант.

Маючи досконалий технічний апарат, який дозволяв їй виконувати твори різного характеру і різних жанрів, вона завжди тяжіла до творів з можливостями інтерпретаційної глибини, прагнучи розкрити образ музичного твору, вирізняючись особливими виконавськими рисами: пластичністю мелодичної лінії; багатством засобів музичної виразності. У її репертуарі поряд з класичними творами завжди значне місце відводилося творчості українських композиторів – М. Лисенка, В. Барвінського, С. Людкевича, Н. Нижанківського, Л. Ревуцького, В. Косенка, Б. Лятошинського, М. Колесси, А. Рудницького, В. Грудина, А. Кос-Анатольського, І. Соневицького, М. Фоменка та ін.

За окремі заслуги та вагомий внесок в українську музичну культуру вона зайняла окрему нішу в історії українського фортепіанного мистецтва. Її систематична концертна діяльність "ніким не дублювалася і стала незамінною зв'язуючою ланкою у світовій пропаганді української фортепіанної музики між 1920-ми роками і сьогоднішнім днем" [8, 177].

ЛІТЕРАТУРА

1. Богданська Т. Концерт Української Фундації / Таїса Богданська // Свобода. – 1985. – Ч. 19. – 25 липня. – С. 2.
2. Весняний концерт // Свобода. – 1985. – Ч. 95. – 21 травня. – С. 3.
3. Грудин В. Речиталь Дарії Каранович / Володимир Грудин // Свобода. – 1958. – Ч. 234. – С. 3.
4. Грудин В. Дарія Гординська-Каранович / Володимир Грудин // Свобода. – 1961. – Ч. 10. – С. 3.
5. Дибко І. Вечір Української Музичної Фундації / Ірина Дибко // Свобода. – 1985. – Ч. 122. – 28 червня. – С. 7.
6. Ія Мацюк і Д. Каранович виступлять на Союзівці // Свобода. – 1983. – Ч. 130. – 13 липня. – С. 1.
7. Кашкадамова Н. Концертний шлях довжиною у 70 років / Наталія Кашкадамова // Музика. – 1998. – Ч. 3. – травень-червень. – С. 24 – 25.
8. Кашкадамова Н. Артистка з роду Гординських / Наталія Кашкадамова // Кашкадамова Н. Фортеп'яне мистецтво у Львові: Статті. Рецензії. Матеріали. – Тернопіль: СМП "Астон", 2001. – С. 165–177.
9. Кашкадамова Н. Дарія Гординська-Каранович (1908-1999) / Наталія Кашкадамова // Митці Львівщини: Календар знаменних і пам'ятних дат на 2003 рік / Упоряд. О. Галевич. – Львів, 2003. – С. 55–59.

**КОНЦЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІАНІСТКИ ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ В КОНТЕКСТІ
РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США**

10. Концерт в пошану С. Людкевича // Свобода. – 1980. – Ч. 95. – С. 3.
11. Крахно Є. Ювілейний концерт УМІ/ Євген Крахно // Свобода. – 1972. – Ч. 239. – 29 грудня. – С. 5.
12. Луцька О. На свіжу могилу св. п. Дарії Гординської-Каранович / Оксана Луцька // Свобода. – 2000. – Ч. 11. – 17 березня. – С. 21.
13. Музичний салют Україні // Свобода. – 1978. – Ч. 132. – С. 6.
14. Савицький Р.-мол. Перше виконання / Роман Савицький-мол. // Свобода. – 1982. – Ч. 51. – 18 березня. – С. 2.
15. Савицький Р.-мол. Музика вищих сфер / Роман Савицький-мол. // Альманах УНС. – 2008. – С. 162–167.

REFERENCES

1. Bohdanska, T. (1985). Kontsert Ukrainskoi Fundatsii [Concert Of The Ukrainian Foundation]. *Svoboda*, vol. 19, p. 2 [in Ukrainian].
2. Vesnianyi kontsert (1985). [Spring concert]. *Svoboda*, vol. 95, p. 3. [in Ukrainian].
3. Hrudyn, V. (1958). Rechytal Darii Karanovych [Rechytal of Daryia Karanovych]. *Svoboda*, vol. 234, p. 3. [in Ukrainian].
4. Hrudyn, V. (1961). Daria Hordynska-Karanovych [Daryia Gordynska-Karanovych]. *Svoboda*, vol. 10, p. 3. [in Ukrainian].
5. Dybko, I. (1985). Vechir Ukrainskoi Muzychnoi Fundatsii [Evening Of Ukrainian Music Foundation]. *Svoboda*, vol. 122, p. 7. [in Ukrainian].
6. Iia Matsiuk i D. Karanovych vystupliat na Soiuzivtsi (1983). [Iya Matsiuk and D. Karanovych

- perform the Soyuzivka]. *Svoboda*, vol. 130, p. 1. [in Ukrainian].
7. Kashkadamova, N. (1998). Kontsertnyi shliakh dovzhynoiu u 70 rokiu [Live path length in 70 years]. *Muzyka*, vol. 3, pp. 24–25. [in Ukrainian].
8. Kashkadamova, N. (2001). Artystka z rodu Hordynskikh [Artist of a kind Gordinskih]. *Kashkadamova N. Fortepianne mystetstvo u Lvovi: Statti. Retsenzii. Materialy*. Ternopil, pp. 165–177. [in Ukrainian].
9. Kashkadamova, N. (2003). Daria Hordynska-Karanovych (1908-1999). [Daryia Gordynska-Karanovych (1908-1999)]. *Myttsi Lvivshchyny: Kalendar znamennykh i pamiatnykh dat na 2003 rik*, Lviv, pp. 55–59. [in Ukrainian].
10. Kontsert v poshanu S. Lyudkevycha (1980). [The Concert in respect of S. Lyudkevych]. *Svoboda*, vol. 95, p. 3. [in Ukrainian].
11. Krakhno, Ye. (1972). Yuvileinyi kontsert UMI [Anniversary concert of UMI]. *Svoboda*, vol. 239, p. 5. [in Ukrainian].
12. Lutska, O. (2000). Na svizhu mohylu sv. p. Darii Hordynskoi-Karanovych [On a fresh grave of Daryia Gordynska-Karanovych]. *Svoboda*, vol. 11, p. 21. [in Ukrainian].
13. Muzychnyi salit Ukraini (1978). [A musical salute to Ukraine]. *Svoboda*, vol. 132, p. 6. [in Ukrainian].
14. Savytskyi, R. Jr. (1982). Pershe vykonannia [The first performance]. *Svoboda*, vol. 51, p. 2. [in Ukrainian].
15. Savytskyi, R. Jr. (2008). Muzyka vyshchikh sfer [Music of the higher spheres]. *Almanakh UNS*, pp. 162–167. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 26.03.2018

“Творчість, майстерність, досконалість – це, насамперед, наполеглива праця”.

*Василь Сухомлинський
український педагог, публіцист, письменник*

“Кожен великий успіх науки має своїм джерелом велику сміливість уяви”.

*Джон Дьюї
американський філософ і педагог*

“Будь-яке навчання людини, є не що інше, як мистецтво сприяти прагненню природи до свого власного розвитку”.

*Йоганн Генріх Песталоцці
видатний швейцарський педагог-новатор*

